

Joz 5,1-12 (Obnova obřízky)

Autor přípravy

[Michal Kitta](#)

1. První reakce

Podiv nad tím, že se Izraelci mrzačili těsně před ztékáním (dle archeologů, patrně již rozbořených) hradeb. Proč se 40 let neobřezávali? (Naposled obřezán Mojžíš Siporou, pak pouze 2 výzvy k obřezání srdce - Dt 10,16 a 30,6). Měli za sebou úspěšný exodus, ale až teď byla odvalena egyptská potupa (v.9).

2. Text

2.1 Poznámky k některým výrazům

v.1: LXT: nebyla v nich moudrost ~~opovrhli~~ (viz v pohanských králích), hebr.: נ. Rozpadla se jejich lidská integrita (viz Joz 2,11).

v.2: Byla-li obřízka přípravou na hod slavení beránka, proč při slavení hodu na poušti (Nu 9,5) k obřízce nedošlo, když už tehdy bylo jistě mnoho neobřezaných? □ možno přeložit jako kamenné i ostré.

v.6: □ "דֹּכָא" dokud zcela" nezmizel, t.j. jako důvod 40 let trvání cesty.

v.8: Než obřezal celý ten pronárod - 40.000 bojovníků ... kdyby jednoho obřezával 5 minut (což by si tak choulostivý výkon zasloužil), trvalo by to 138 a 3/4 dne. Asi nadělal nožů spoustu a obřezávali všichni zkušení.

v.12: Mana nepřestala padat, jakmile přešli pomyslnou čáru Jordánu, ale až když začali jít z úrody země, která jim byla slíbena.

2.2 Kontext

Příběhu předchází bezprostředně vztyčení gilgálského památníku (12 kamenů ze dna řeky) na paměť přechodu Jordánu. Lid už je v zaslíbené zemi, zvědové byli v Jerichu úspěšní. Chystá se bitva o Jericho. Postupné uvědomování si, že cesta pouští skončila. Mana přestala, ale pomoc Hospodinova nepřestala - pravděpodobně i Hospodinův expediční zástup se svým velitelem budou bojovat za Izraelce. Jericho bude dobyto, vyvražděno, vypáleno a proketo. Krom nevěstky Rachab a její rodiny.

2.3 Komentář

I když vysušení vod Jordánu vyvolalo v okolních králích a národech velkou paniku, není možné okamžitě bojovat a jen tak zmatku využít. Jde o víc než o boj - o obnovu smlouvy s Hospodinem a nezanedbávání povinnosti připomínat minulé Boží skutky (hod beránka). Nevadí, že kontinuita obřizky byla přerušena, vždy se dá znovu začít. O záhadném pahorku předkožek se mluví jen zde; byl tak zřejmě pojmenován jen pro tuto příležitost. Délka trvání cesty je v Nu 14,34 vysvětlena jinak - za každý den bázlivého zvědu, jeden rok putování. Kdyby Jerišští využili příležitosti a napadli Izraelce v jejich oslabení, jako to Izraelci udělali v Gn 34,25 Chivejcům Šekemovi a Chamórovi, zvítězili by. Proto je obřizka před bojem netaktická a nepravděpodobná. Podání chce znásobit velikost zázraku vítězství a spoléhání na Hospodina. Nevšimli by si jerišští zvědové, že bojová pohotovost nepřítele je nulová? Se skutečným pokáním je spojena bolest, něco stojí.

3. Dnešní pohled na tento text

Dle komentáře k čepu pozdější redakce podsouvala do textu obyčejně vlastní kultické praxe. Jde vlastně o posvěcení lidu před hodem beránka a ne o přípravy k boji. Obřizkou dospělých se uvádělo též v kultickou a válečnickou dospělost, tedy záznam prastaré slavnosti. Možná jde o popis "přeideologizování" starší pohanské svatyně. Příběh viděn v bohoslužebných souvislostech - proto potkává Jozue Hospodinova velitele v Jerichu, neboť jde o chrámovou vzpomínkovou slavnost na dobytí země a v chrámu bylo malé Jericho. ???

4. Podněty pro kázání

Všichni Izraelci na poušti zemřeli, t.j. všichni ti, kdo byli poznamenáni zkušeností otroctví. Každý, v kom by přežívala vzpomínka na Egypt a hrnce plné masa, není způsobilý pro svobodný život ve svobodné zemi. Minulost trvale poznamenává, v budoucnosti se může stát páťou kolonou nostalgie a mýtu. Zpochybněna evoluce smýšlení, je nutný radikální řez. Nebylo by lépe, kdyby v období transformace české společnosti všichni komunismem dotčení, včetně mne, zemřeli? Nebude přechodná fáze trvat, dokud nezmizíme? 40, 50, 60 let? Zřejmě přeceňujeme lidské schopnosti, když čekáme rychlé změny a soustředíme se na vnější, ekonomické, politické podmínky "rozvoje" člověka.

Strach ze svobodného prostoru oddaluje entrée do zaslíbené země. Je pohodlnější pobírat státní manu, i když se přejí a je mizerná, než se postavit na vlastní nohy a objevit, že i země může dobře žít. Faráři si nechávají z Egypta posílat výplaty do zaslíbené země.

Nelze přirovnat neobřezávání na poušti k dobrovolnému interdikt? Co všechno jsme v socialismu dobrovolně nedělali? Začali jsme to dělat teď?

Náprava znamená pokání, bolest. Živá rána, utrpení, chvíli to trvá, než se zhojí. Ale potom

stojí hod beránka za to! Večeře Páně posilou do boje.

Církev ví, jak se umírá minulosti, jak je možné bez fyzické smrti udělat tlustou čáru za minulostí. Potřeba brát křest velmi vážně.

5. Úskalí interpretace

Církev už dávno nesplývá se společenstvím, se státem. Když církev vyjde z Egypta, stát tam jistě ještě bude. Či obráceně? Kdybychom v těžkých dobách nekřtili a nepohřbívali, neštěkne po nás pes.

edice

12

[stáhnout PDF](#)